

Bu sayfa Őu linkten yazdırılmıŐtır: [<http://www.risaleonline.com/soru-cevap/kutba-yakin-yerlerde-oruc-vakti>]

Oruç

Soru

Kutba Yakın Yerlerde Oruç Vakti

Kuzey kutbu bölgesinde yaŐayan ya da oraya yakın olup akşam ve imsak vakitlerinin oluŐmasında problem yaŐayanlar için orucun vaktinin nasıl ayarlanacağı hakkında bir açıklama yapabilir misiniz?

Cevap

Bilindiği üzere ibadetlerin gün içindeki başlama ve bitiş zamanları güneşin gün içindeki hareketleri esas alınarak tesbit edilmektedir.

Oruç, Őafađın doğması ile baŐlayıp güneşin batması ile biten ve gündüz boyunca yapılan bir ibadettir.(1) Gündüz süreleri ise ekvatorдан kutuplara doğru gittikçe farklılaŐmaktadır.

Ekvatorдан 48. Paralel dairesine kadar sene boyunca Şafak oluştuğu ve akşam güneş battığı için oruç ibadeti bakımından hiçbir problem yoktur. Yalnız 45. Paralelden itibaren imsak erkence olduğundan yaz mevsiminde oruç süresi nisbeten uzundur.

48. paralelden 66. Paralele kadar yaz mevsiminde bazen tamamen gece olup da ardından Şafak doğmadığı için İmsak vakti takdir(2) ile tayin edilmektedir. Ancak buralarda güneş -bazen geç de olsa- battığı için orucun bitiŐi bellidir. İmsak takdir ile tayin edilmekle beraber yazın günler çok uzadığı için oruç süresi 20 saati bulabilmekte hatta 65. Paralele gelindiğinde daha da uzun olmaktadır. Ramazan ayı kiŐ mevsimine denk geldiğinde ise tam tersine oruç süresi üç dört saate kadar düŐebilmektedir. Böylesi yer ve zamanlarda kişinin takati yettiği nisbette orucu normal alametlerine göre 20 saat de olsa tutmaya gayret etmesi takvadan sayılsa da, tutmaya takat getiremeyecekler vakitleri takdir ederek (daha kısa bir süre) oruç tutabilirler. Bu Ramazan ayına mahsus olan orucu ramazan dıŐında kaza olarak

---

tutmaktan evladır.

66. paralelden kutup noktasına kadarki bölgede yazın, kimi yerde birkaç gün, kimi yerlerde birkaç hafta, kimi yerlerde bir kaç ay, kutup noktasında ise 6 ay güneş hiç batmamakta, kışın da doğmamaktadır. Buralarda Ramazan ayı güneşin hiç doğmadığı veya batmadığı günlere denk geldiğinde her 24 saat için bir imsak vakti ve gün batımı (akşam vakti) takdir ile tesbit edilmelidir. Oruç tesbit edilen bu iki vakit arası tutulmalıdır.

Vakitlerin nasıl bir takdir ile tesbit edileceği hususunda eski ve yeni fıkıhçılar farklı çözüm usulü teklif etmişlerdir. Bu hususta eski fıkıhçıların üzerinde çokca durduğu husus „en yakın beldeye kıyas“ usulüdür. Yani bir yerde ibadet vakitlerinin başlama veya bitiş alameti oluşmuyorsa, oraya en yakın olan ve bütün vakitlerin mutedil (normal) olarak oluştuğu bir beldeye kıyaslanarak tesbit edilir.

Sene boyunca bütün ibadet vakitlerinin normal olarak oluştuğu yerlerin kutuplara en yakın olanı 45. paraleldir. Bir beldede vakit oluşmuyor ise o beldenin boylamı üzerindeki (yani hizasındaki) 45. Paralelde bulunan beldede imsak ve akşam vaktine bakılarak oruç ibadeti ifa edilebilir.

Böyle bir yerde oruç tutacak bir mümin, eğer bulunduğu yere mahsus hazırlanmış bir takvim varsa ona göre hareket edebilir. Her takvim birbirinden farklı da olsa bir nevi ictihad hükmünde olup halkın ona uymasında mesuliyet olmayabilir. (Avrupa'nın kuzey bölgelerindeki şehirlerde çalışan Müslümanlar için hazırlanmış böyle takvimler vardır.)

Eğer bulunduğu belde için hazırlanmış bir takvim yok ise, beldenin meridyeni üzerinde olan 45. Paralel civarındaki bir belde için hazırlanmış bir takvimden faydalanarak orucunu ifa edebilir.

Bu da yok ise <http://www.icoproject.org/accut.html#dow> adresinden "Accurate times" adlı vakit hesaplama programını indirir. Bulduğu beldenin meridyenini verdikten sonra paralel dairesi olarak 45. Paraleli verir. Bu program senelik veya aylık olarak o kişinin ibadet vaktlerini (yakın ve mutedil belde olan 45. Paralele kıyas usulüne göre) verir. O da bu vakitlere göre orucunu tutabilir.

...Ta fecrin beyaz ipliği siyah iplikden size seçilinceye kadar (şafak sökünceye) yişin, için. Sonra da ertesi geceye kadar orucu tam tutun... (Bakara Suresi, 187) Hz. Peygamber (asm) Deccalin yeryüzündeki günlerini tarif ederken onun birinci günü bir yıl gibi, ikinci günü bir ay gibi üçüncü günü bir hafta gibi dördüncü günü ise adi bir gün olduğunu ifade ettikten sonra ashab, (bir günün bir yıl veya bir ay veya bir hafta sürdüğü) o uzun günlerde namazın nasıl kılınması gerektiğini sormaları üzerine, vakitlerin takdir ile tesbit edilip ibadetlerin ifa edilmesi gerektiğini bildirmiştir. (Müslim, Kitabu'l-Fiten ve Eşrâtu's-Sâat, 20)